

SMĚRNICE č. 4/2010

HARMONOGRAM ÚČETNÍ ZÁVĚRKY

Obec: Záměl

Adresa: Záměl 158, 517 43 Potštejn

IČO: 275531

Směrnici zpracoval: Štěpánka Slezáková

Směrnici schválil: JOSEF NOVOTNÝ

Projednáno a schváleno v zastupitelstvu obce:

Směrnice nabývá účinnosti: 1.1. 2010

Čl. 1

Podstata a cíl účetní závěrky

- 1.1 Podstatou účetní závěrky je zjistit:
- k určitému datu stav majetku a závazků,
  - stav majetkových a finančních fondů,
  - prostřednictvím nákladů a výnosů výsledek hospodaření,
  - změnu finanční pozice,
  - tok peněžních prostředků.
- 1.2 Cílem účetní závěrky je zachytit změny:
- stavu majetku a závazků ke stanovenému datu,
  - stavu majetkových a finančních fondů,
  - výsledku hospodaření prostřednictvím příjmů a výdajů (nákladů a výnosů),
  - finanční pozice,
  - toků peněžních prostředků.

Čl. 2

Přípravné práce na provedení roční účetní závěrky

Do této zvolené etapy zahrnujeme **především** ty skutečnosti, které souvisí s uzavíráním knih v **širším pojetí** a jsou tvořeny takovými postupy, jako je např.:

- Provedení kontroly průběžného evidování transakcí, k nimž v účetním období došlo a které jsou **významně odlišné** od běžně evidovaných účetních případů. Jinak řečeno prověření správnosti účetních postupů u neobvyklých hospodářských operací. Cílem tohoto postupu je ujištění, že se věcná a časová příslušnost odvíjí od vhodné aplikace příslušných platných právních předpisů.

Termín: prosinec běžného roku

Odpovídá: účetní

- Zhodnocení **významu a dopadu** hospodářských skutečností, zobrazených v účetním systému. Kvalita a pojetí účetní soustavy v účetní jednotce a organizační a věcná příprava v průběhu roku.

Termín: prosinec běžného roku

Odpovídá: účetní

- Zkompletování potřebné **dokumentace** k jednotlivým hospodářským operacím a účetním případům, které budou dokumentovat, že zvolené postupy odpovídají charakteru účetního případu a platné legislativě.

Termín: prosinec běžného roku

Odpovídá: účetní

- Zhodnocení celkové **úrovně účetního systému** v jednotce z hlediska srozumitelnosti, přehlednosti a trvanlivosti účetních zápisů.

Termín: prosinec běžného roku

Odpovídá: účetní

- Zhodnocení **úrovně vnitřního kontrolního systému**, úrovně zpracování vnitřních směrnic a jejich aplikace.

Termín: prosinec běžného roku

Odpovídá: účetní
starosta

2.1 Kontrola převodu zůstatků z minulého roku

Jde o zajištění bilanční kontinuity majetku a závazků podle jednotlivých syntetických i analytických účtů.

Dále se jedná o kontrolu zúčtování rozdělení výsledku hospodaření v souladu s rozhodnutím zřizovatele.

Termín: 31. 12.

Odpovídá: účetní

2.2 Provedení a vyhodnocení inventarizací a zúčtování inventarizačních rozdílů

Provedení řádné inventarizace majetku a závazků je jednou z hlavních podmínek zabezpečující průkaznost účetnictví.

Inventarizace je zajištěna vnitropodnikovou směrnicí o inventarizaci majetku a závazků obce, kde je stanoven její průběh a vyhodnocení podle jednotlivých složek majetku a závazků:

Termín: viz příkaz pro provedení inventarizace

2.2.1 Kontrola účetního stavu a ocenění majetku a závazků

Zabezpečit a ověřit správné ocenění inventarizovaného majetku a závazků na základě zákona o účetnictví a postupů účtování pro OSS, ÚSC a příspěvkové organizace, kde je speciálně řešeno ocenění dlouhodobého majetku, zásob, ostatního majetku a závazků.

2.2.2 Zjištění skutečného stavu fyzickou a dokladovou inventurou

Ve směrnici o inventarizaci jsou stanoveny termíny pro fyzické inventury hmotného majetku a dokladové inventury u ostatního majetku a závazků včetně osob odpovědných za jejich provedení a složení komisí.

V případě přirozených úbytků zásob je třeba postupovat podle příslušného interního pokynu. Způsob tvorby normy přirozených úbytků je tímto pokynem prokazatelně doložen (technologickým propočtem a odbornou expertizou).

2.2.3 Vyčíslení **inventarizačních rozdílů** a jejich vypořádání

Zabezpečit zúčtování inventarizačních rozdílů do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků (a to včetně případných inventarizačních rozdílů k 31. 12., zjištěných až v průběhu měsíce ledna) a podle dílčích inventarizačních rozdílů správně proúčtovat (není možné provádět kompenzaci manka a přebytků na majetku a závazcích).

V případě nutnosti umožnit účast auditora (nepovinné) při přípravě a vyhodnocení inventarizací a namátkově i při provádění vlastních fyzických inventur.

Termín: dílčí termíny dle Směrnice pro inventarizaci

Odpovídá: UIK

2.3 Účetní analýza (navazuje na inventarizaci účtů)

Účetní jednotka zahrnuje do svých aktiv majetek za podmínek, jestliže:

- má k němu vlastnické právo (to je právo hospodaření),
- jednotlivé položky aktiv lze ocenit ve smyslu zákona o účetnictví,
- z majetku plyne organizaci budoucí prospěch.

2.3.1 Kontrola uplatnění **realizačního principu** se váže jak k hlavní, tak k jiné (doplňkové) činnosti organizace

Podstata realizačního principu souvisí s okamžikem realizace, tj. s okamžikem zaúčtování realizovaných výkonů do výnosů. Z hlediska účetní závěrky je nutné věnovat pozornost v tomto směru lednovým fakturám, které byly vystaveny za výkony dodané v prosinci, a tyto faktury zaúčtovat ještě do starého účetního období.

2.3.2 Kontrola časového rozlišení nákladů a výnosů u hlavní a jiné (doplňkové) činnosti

U časového rozlišení je třeba ověřit podmínku, zda účetní případy zúčtované na účtech 381 až 385 splňují podmínku, že je znám:

- titul (účel),
- přesná částka,
- období, jehož se týkají.

Tyto podmínky musí být splněny současně, pokud nejsou, jedná se o rezervy nebo dohadné položky.

Zejména je nutno prověřit a zaúčtovat leasingové operace.

Časové rozlišení není nutno používat v případech:

- jestliže se jedná o nevýznamné položky,
- jde-li o pravidelně se opakující výdaje, popř. příjmy.

Konkrétní případy časového rozlišení musí být řešeny vnitřní směrníci.

Odpovídá: účetní

2.3.3 **Vyúčtování dohadných položek** u hlavní a jiné (doplňkové) činnosti

Dohadné položky splňují podmínku, že je znám titul (účel) a období, jehož se týkají, ale **není známa** přesná částka. Aktivních dohadných položek je třeba používat tam, kde

výnosy přísluší do běžného roku, ale nelze je účtovat jako pohledávky (není známa přesná částka). Jde především o náhrady za škody od pojišťovny.

U dohadných účtů pasivních není přesně známa výše závazku. Jde zejména o nevyfakturované dodávky, náhrady škod placené organizací, předpokládané prémie a odměny vztahující se k běžnému roku (vyplácené až v následujícím roce), pokud není známa jejich přesná výše.

2.3.4 **Pohledávky po lhůtě splatnosti**

Novela zákona o daních z příjmů č. 149/1995 Sb. umožňuje uplatnit vybrané pohledávky po lhůtě splatnosti jako výdaj (náklad) na dosažení, zajištění a udržení příjmů. V účetnictví jsou zajištěny podklady pro daňové účely – postup je stanoven směrnici.

U vybraných pohledávek, u nichž termín splatnosti nastal do konce roku 1994, lze uplatnit jako výdaj ročně nejvýše zákonem stanovené procento z neuhrazené části hodnoty pohledávky nebo ceny pořízení u pohledávky nabyté postoupením.

K vybraným nepromlčeným pohledávkám, splatným po 31. 12. 1994, lze na základě inventarizace vytvářet opravné položky ve výši stanovené zákonem o rezervách – viz vnitropodniková směrnice.

2.3.5 **Vykázání správné struktury výsledku hospodaření**

Upravit náklady a výnosy podle předem **stanoveného klíče**, aby se správně vyjádřila struktura výsledku hospodaření za zdaňovanou (podnikatelskou) činnost, prováděnou v organizaci v souladu s ustanovením § 18 odst. 1 – 6 zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, pro vykázání ve výkazu zisků a ztrát.

Termín: k 31. 12.

Odpovídá: účetní

2.4 **Zpracování údajů pro určení výše daňového základu** (v případě podnikatelské činnosti organizace)

Abychom získali daňový základ (daňový zisk), je třeba hrubý účetní zisk upravit o položky nákladů a výnosů, které tam jsou zahrnuty nad rámec daňových předpisů.

Tato úprava probíhá mimo účetní systém a je součástí daňového přiznání.

Podle struktury daňového přiznání a v souladu se zákonem o daních z příjmů je třeba připravit údaje pro úpravu účetního výsledku hospodaření.

Termín: k 31. 12.

Odpovídá: účetní

Čl. 3 Uzavírání účtů

3.1 **Účetní uzávěrka**

Vlastní uzavírání účetních knih se stanoví v následujících krocích:

- a) převody na účtech finančních fondů,
- b) vyčíslení zůstatků účtů nákladů a výnosů před zdaněním,
- c) vyčíslení zůstatků aktivních a pasivních účtů,
- d) zjištění změny finanční pozice,
- e) provést vnitřní zúčtování,
- f) zúčtování všech zůstatků účtů třídy 5 a 6 na účet 463 – Účet zisků a ztrát,

- g) zúčtování všech zůstatků aktivních a pasivních účtů a zůstatků na účtu zisků a ztrát na vrub a ve prospěch účtu 462 – Konečný účet rozvázný. Tento účet je po výše uvedených převodech vyrovnán a představuje schéma bilance k 31.12.

Termín: leden následujícího období

Odpovídá: účetní

3.2 Účetní závěrka, uzavření a zhodnocení výsledků za příslušný rok

3.2.1 Účetní závěrka

V souladu s ustanovením § 18 odst. 1 zákona o účetnictví tvoří účetní závěrku finanční a účetní výkazy, kterými jsou:

- rozvaha,
- výkaz zisků a ztrát,
- příloha
- přehled o peněžních tocích
- přehled o změnách vlastního kapitálu

V souladu s ustanovením § 4 odst. 8 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů stanoví vyhláška č. 410/2009 Sb. mimo jiné:

- a) uspořádání, označování položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv v účetní závěrce (viz Příloha č. 1 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Uspořádání a označování položek rozvahy (bilance),
- b) uspořádání a označování položek nákladů a výnosů a výsledků hospodaření v účetní závěrce (viz Příloha č. 2 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Uspořádání a označování položek výkazu zisku a ztráty),
- c) uspořádání a označování vysvětlujících a doplňujících informací v příloze účetní závěrky (viz Příloha č. 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb. Uspořádání položek v příloze účetní závěrky).
- d) přehled o peněžních tocích (viz příloha č. 3 vyhlášky č. 410/2009 Sb.)
- e) přehled o změnách vlastního kapitálu (viz příloha č. 4 vyhlášky č. 410/2009 Sb.)

Termín: leden následujícího období

Odpovídá: účetní

3.2.2 Zpracování ukazatelů pro finanční rozbor

Termín: 31. 3. následujícího období

Odpovídá: účetní

Čl. 4 Prověření správnosti

Ověření roční účetní závěrky auditorem je povinné.

Termín: následující rok

Odpovídá: starosta

Čl. 5 Obsahové vymezení

Závěrečný účet organizace obsahuje především:

- základní identifikační údaje (právní forma, sídlo, IČO),

- zveřejňované údaje z finančních a účetních výkazů,
- výkaz FIN 2-12
- rozvahu
- výkaz zisků a ztrát
- přílohu k účetní závěrce ve srozumitelném a úplném rozsahu,
- Závěrečnou zprávu o přezkumu hospodaření

Termín: následující rok, neprodleně po ukončení přezkumu hospodaření

Odpovídá: účetní

Povinnost stanovená organizaci

Účetní jednotka je povinna před a po schválení Závěrečného účtu obce v ZO umožnit každému do ní nahlédnout v sídle účetní jednotky nebo v místě zveřejněném po oznámení.

Odpovídá: starosta

Komentář ke směrnici:

Povinnost účetní závěrky obecně a závazně stanoví § 17 a § 18 – 23 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví.

Pro uzavírání a otevírání účtů platí ustanovení Českých účetních standardů pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Postup prací na roční účetní závěrce

1. Přípravné práce
  - 1.1 Kontrola převodu zůstatků z minulého roku
  - 1.2 Inventarizace
  - 1.3 Účetní analýza
  - 1.4 Daňová analýza
2. Účetní uzávěrka – uzavírání účetních knih
3. Účetní závěrka (včetně finanční analýzy)
4. Závěrečný účet
5. Zveřejňování údajů z účetní závěrky

Právní úprava:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu, ve znění pozdějších předpisů
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů

OBEC
 Zámří
 517 43 p. Potštejn
 okr. Rychbův n. Kn.
 IČO 278 531

.....
 Josef Novotný, starosta obce